

Informatieblad

Documentatieverplichtingen verpakkingen en gebruiksartikelen voor levensmiddelen

Dit informatieblad geeft een beknopt overzicht van de wettelijke verplichte documentatie die aanwezig moet zijn bij verpakkingen en gebruiksartikelen, bestemd voor levensmiddelen.

Definitie verpakkingen en gebruiksartikelen

Volgens de Kaderverordening, Verordening (EG) nr. 1935/2004, zijn verpakkingen en gebruiksartikelen: Verpakkingen en gebruiksartikelen (materialen en voorwerpen) die in hun afgewerkte staat:

- a) bestemd zijn om met levensmiddelen in contact te komen, of
- b) al in contact met levensmiddelen zijn en daartoe bestemd zijn, of
- c) redelijkerwijs kunnen worden geacht bij normaal of te verwachten gebruik met levensmiddelen in contact te komen of aan levensmiddelen hun bestanddelen af te geven.

Voor deze verpakkingen en gebruiksartikelen worden op EU en ook nationaal eisen gesteld aan de veiligheid en de documentatie. Er zijn diverse EU verordeningen en richtlijnen. Er is algemene wetgeving, zoals de kader verordening en de GMP verordening. Voor een aantal materialen is specifieke wetgeving aanwezig. Daarnaast is voor een aantal niet geharmoniseerde materiaal categorieën (waarvoor op EU niveau geen wetgeving is), op Nationaal niveau wetgeving aanwezig.

GMP verplichtingen

De Verordening (EG) nr. 2023/2006 betreffende GMP (Good Manufacturing Practice) is van toepassing op **alle** sectoren en stadia van productie, verwerking en distributie van verpakkingen en gebruiksartikelen, met uitzondering van grondstoffen.

Deze GMP-verordening stelt o.a. eisen aan:

- Specificaties voor de ingekochte verpakkingen en gebruiksartikelen (aangaande de voedselveiligheid)
- Bevoegdheden en verantwoordelijkheden personeel
- Onderhoud en schoonmaak ruimten
- Procedures voor o.a. etiketteren, testen, verpakken

Bij specificaties moet gedacht worden aan o.a. type voedsel (vet, vast, vloeibaar, etc), houdbaarheid, ratio oppervlakte/levensmiddel. Op basis van de documentatie die verstrekt wordt door de leverancier van het materiaal of voorwerp kan door de afnemer (gebruiker) gecontroleerd worden of aan deze specificaties wordt voldaan.

Traceerbaarheid

Volgens de Verordening (EG) nr. 1935/2004 moeten ondernemers hebben vastgelegd door wie en aan wie verpakkingen en gebruiksartikelen werden geleverd. De informatie moet op verzoek worden verstrekt aan nationale handhavingsautoriteiten. Verpakkingen en gebruiksartikelen die in de handel zijn moeten traceerbaar zijn via aanduiding op begeleidende documenten, etiket, verpakking, of op voorwerpen zelf.

De mate van detaillering van traceerbaarheid mag een ondernemer zelf bepalen, b.v. de omvang van een batch. De omvang van een eventuele terugroepactie wordt hier wel door beïnvloed.

Documentatie

In de Verordening (EG) nr. 1935/2004 wordt geëist dat verpakkingen en gebruiksartikelen vergezeld gaan van een Verklaring van Overeenstemming (Declaration of Compliance) waaruit blijkt dat ze aan de wettelijke eisen voldoen. Daarnaast moet Adequate documentatie (Supporting Documents) aanwezig zijn om dit aantoonbaar te maken. Op verzoek moet dit worden verstrekt aan de bevoegde autoriteit.

In de specifieke wetgeving per materiaalcategorie moet worden vastgelegd of de Verklaring van Overeenstemming (VvO) aanwezig dient te zijn en welke informatie deze moet bevatten. Voor een beperkt aantal materiaalcategorieën is op Europees niveau wetgeving. Nederland heeft voor andere materiaalcategorieën wel regels opgesteld (zie link: Bijlage A, Regeling Verpakkingen en gebruiksartikelen).. Voor kunststof voedselcontactmaterialen is recent een richtsnoer gepubliceerd hoe praktisch om te gaan met de eisen t.a.v. documentatie.

Deze documentatie (VvO en/of adequate documentatie) dient te worden verstrekt door de leverancier van het materiaal of voorwerp aan de afnemer. Degene die hiermee voedsel verpakt of voedsel bereidt, dient deze documentatie te bewaren. Dit mag ook digitaal. Ook dient degene die het materiaal toepast of voorwerp gaat verhandelen te controleren of het geschikt is voor het levensmiddel.

Hierna volgt een overzicht van de van toepassing zijnde wetgeving per materiaalcategorie.

Geharmoniseerde materiaal categorieën (EU niveau)

Kunststof (Verordening (EG) nr. 10/2011):

- Naam en adres producent of importeur of van de exploitant die de verklaring uitgeeft
- Goede/ of correcte identificatie van het product (bijvoorbeeld een omschrijving, artikelnummer, kleur)
- Datum van de verklaring
- De bevestiging dat het product voldoet aan Verordening (EG) nr. 1935/2004
- De bevestiging dat het product voldoet aan Verordening (EG) nr. 10/2011
- Adequate informatie over stoffen met SML of QM (SML = specifieke migratie limiet, QM = maximale hoeveelheid in het materiaal). Identificatie van stoffen met een SML of de bevestiging dat er geen stoffen met een SML aanwezig zijn. De bevestiging dat bij gebruik zoals aangegeven geen overschrijding van de migratielimieten plaatsvindt voor stoffen met een SML.
- Adequate informatie aangaande additieven met beperking in levensmiddelen: levensmiddeladditieven die aan het materiaal zijn toegevoegd moeten bij naam worden genoemd, zodat de levensmiddelenindustrie kan bepalen of de totale concentratie niet te hoog wordt wanneer deze stoffen uit de verpakking migreren naar een levensmiddel dat dezelfde stoffen al als additief bevat.

- Specificaties gebruik:
  - Voor welk levensmiddel of type levensmiddel is het materiaal of voorwerp geschikt
  - Gedurende welke tijd mag het materiaal in contact komen met het levensmiddel
  - Bij welke maximale temperatuur is het materiaal geschikt voor contact met levensmiddelen
  - Bij welke ratio (oppervlak van het materiaal) / (volume levensmiddel) is het materiaal getest en geschikt bevonden voor contact met levensmiddelen. Deze ratio mag bij feitelijk gebruik niet worden overschreden.
- Informatie over een functionele sperlaag als deze laag aanwezig is. Dit is een laag die het levensmiddel scheidt van lagen materiaal die niet voldoen aan verordening EG nr. 10/2011.

Keramik (Richtlijn 84/500/EEG)

- Naam en adres producent en EU importeur
- Identificatie van het product (bijvoorbeeld een omschrijving, artikelnummer, kleur)
- Datum van de verklaring
- De bevestiging dat het product voldoet aan Verordening (EG) nr. 1935/2004
- de bevestiging dat het keramische voorwerp aan de Richtlijn 84/500/EEG (gewijzigd door Richtlijn 2005/31/EG), dat wil zeggen dat de migratie van lood en cadmium naar 4 % azijnzuur beneden limieten blijft, zoals gegeven in Richtlijn 84/500/EEG.

Epoxyderivaten op basis van bisphenol A diglycidyl ether (BADGE) (verordening EG nr. 1895/2005)

- Goede identificatie van het product (bijvoorbeeld een omschrijving, artikelnummer, kleur)
- De bevestiging dat het product voldoet aan verordening EG nr. 1935/2004
- De bevestiging dat het product voldoet aan verordening EG nr. 1895/2005
- Verklaring dat voldaan is aan de SML voor BADGE en derivaten
- Verklaring dat NOGE en BFDGE niet aanwezig zijn

Actieve en intelligente materialen (Verordening (EG) nr. 450/2009)

- Identiteit en adres van de exploitant die verklaring uitgeeft en/of van de producent of importeur van de verpakkingen en gebruiksartikelen of bestanddelen
- Goede identificatie van het product (bijvoorbeeld een omschrijving, artikelnummer, kleur)
- Datum van de verklaring
- De bevestiging dat het product voldoet aan verordening (EG) nr. 1935/2004
- De bevestiging dat het product voldoet aan verordening (EG) nr. 450/2009
- Adequate informatie aangaande additieven met beperking in levensmiddelen: levensmiddeladditieven die aan het materiaal zijn toegevoegd moeten bij naam worden genoemd, zodat de levensmiddelenindustrie kan bepalen of de totale concentratie niet te hoog wordt wanneer deze stoffen uit de verpakking migreren naar een levensmiddel dat dezelfde stoffen al als additief bevat.
- De naam en hoeveelheid van de afgegeven stoffen
- Informatie over de geschiktheid en de effectiviteit van het materiaal
- Specificaties gebruik:
  - Voor welk levensmiddel of type levensmiddel is het materiaal of voorwerp geschikt
  - Gedurende welke tijd mag het materiaal in contact komen met het levensmiddel
  - Bij welke maximale temperatuur is het materiaal geschikt voor contact met levensmiddelen
  - Bij welke ratio (oppervlak van het materiaal) / (volume levensmiddel) is het materiaal getest en geschikt bevonden voor contact met levensmiddelen. Deze ratio mag bij feitelijk gebruik niet worden overschreden.
- Informatie over een functionele sperlaag als deze laag aanwezig is.

Geregenereerd cellulose (cellofaan) (Richtlijn 2007/42/EG)

- Goede identificatie van het product (bijvoorbeeld een omschrijving, artikelnummer, kleur)
- De bevestiging dat het product voldoet aan verordening (EG) nr. 1935/2004
- De bevestiging dat het product voldoet aan verordening (EG) nr. 2007/42
- De gebruiksvoorwaarden waarmee rekening moet worden gehouden

Op National niveau geregelde materiaalcategorieën:

In de Warenwetregeling Verpakkingen en gebruiksartikelen, bijlage A, staan nog de volgende materiaal categorieën geregeld, welke niet op EU niveau zijn geregeld. Dit zijn:

Hoofdstuk II	Papier en karton
Hoofdstuk III	Rubberproducten
Hoofdstuk IV	Metalen
Hoofdstuk V	Glas en glaskeramiek
Hoofdstuk VI	Emails (keramische materialen is geharmoniseerd)
Hoofdstuk VII	Textielproducten
Hoofdstuk IX	Hout en kurk
Hoofdstuk X	Deklagen
Hoofdstuk XI	Kleurstoffen en pigmenten
Hoofdstuk XII	Epoxy polymeren

Deze hoofdstukken bevatten positieve lijsten van uitgangsstoffen en hulpstoffen, restricties en eisen gesteld aan het eindproduct.

In hoofdstuk 0.9 beschrijft de Verklaring van Overeenkomst. De eis voor een verklaring van overeenstemming is alleen van toepassing als dit in het hoofdstuk voor het betreffende materiaal is opgenomen. Bij een revisie van de Regeling kan dit per hoofdstuk worden vastgesteld.

Links:

Webdossier NVWA:

<http://www.nvwa.nl/onderwerpen/regels-voor-ondernemers-eten-en-drinken/dossier/contactmaterialen-levensmiddelen>

Nationale wetgeving:

<http://wetten.overheid.nl/zoeken/>

(Warenwetbesluit verpakkingen en gebruiksartikelen, Warenwetregeling verpakkingen en gebruiksartikelen).

http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/foodcontact/legisl_list_en.htm

EU Guidance document on information in the plastic supply chain:

http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/foodcontact/documents_en.htm

Disclaimer

Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend. Hoewel bij het opstellen van deze informatie de grootste zorgvuldigheid is betracht kan niet gegarandeerd worden dat de inhoud altijd juist en volledig is. Indien u meer wilt weten of hulp nodig hebt bij het voldoen aan de wettelijke eisen en verplichting dient u contact te zoeken met een gespecialiseerd adviesbureau. Aangezien wetgeving (regelmatig) aan wijzigingen onderhevig is, kan deze informatie niet meer actueel zijn.

Een afdruk kan verouderd zijn. Een actuele versie is op de website van NVWA beschikbaar.